

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ústí nad Labem rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Markéty Lehké, Ph.D., a soudců Ing. Mgr. Martina Jakuba Bruse a Mgr. Bc. Jany Satrapové ve věci

žalobce: **Bc. P. S.**, narozený „X“,
sídlem „X“,
zastoupený Mgr. Jaroslavem Topolem, advokátem,
sídlem Na Zlatnici 301/2, 147 00 Praha 4,

proti

žalovanému: **Krajský úřad Ústeckého kraje**, odbor dopravy a silničního hospodářství,
sídlem Velká Hradební 3118/48, 400 02 Ústí nad Labem,

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 2. 6. 2016, č. j. 2163/DS/2016,
JID: 84873/2016/KUUK/NovK,

takto:

- I. Rozhodnutí Krajského úřadu Ústeckého kraje ze dne 2. 6. 2016, č. j. 2163/DS/2016, JID: 84873/2016/KUUK/NovK, a rozhodnutí Magistrátu města Mostu ze dne 4. 1. 2016, sp. zn. MmM/000755/2016/OSČ-P/PŠ, **se pro vadu řízení zrušují a věc se vrací** žalovanému k dalšímu řízení.
- II. Žalovaný **je povinen** zaplatit žalobkyni náhradu nákladů řízení ve výši 11 228 Kč do třiceti dnů od právní moci tohoto rozsudku.

Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

(K.ř.č. 1 - rozsudek)

Odůvodnění:

1. Žalobce se žalobou podanou v zákonem stanovené lhůtě prostřednictvím svého právního zástupce domáhal zrušení rozhodnutí žalovaného ze dne 2. 6. 2016, č. j. 2163/DS/2016, JID: 84873/2016/KUUK/NovK, jímž bylo zamítnuto žalobcovo odvolání a potvrzeno rozhodnutí Magistrátu města Mostu, odboru správních činností, (dále jen „magistrát“) ze dne 4. 1. 2016, sp. zn. MmM/000755/2016/OSČ-P/PŠ. Tímto rozhodnutím magistrát podle § 125f odst. 3 zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, (dále jen „zákon o silničním provozu“) uložil žalobci pokutu 1 500 Kč za správní delikt podle § 125f odst. 1 téhož zákona spočívající v tom, že žalobce jako provozovatel vozidla v rozporu s § 10 odst. 3 téhož zákona nezajistil, aby při užití vozidla na pozemní komunikaci byly dodržovány povinnosti řidiče a pravidla provozu na pozemních komunikacích stanovená zákonem. Skutek spočíval v tom, že „... *Blíže nezjištěný řidič dne 1. 3. 2015 v 07:30 hodin v Mostě, ul. Lidická čp. 22, stál s vozidlem tov. zn. Kia Cee'd, reg. zn. „X“, v působnosti svislé dopravní značky č. B 28 "Zákaz zastavení", a tím porušil ustanovení § 4 písm. c) zákona o silničním provozu.*“ Magistrát současně podle § 79 odst. 5 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů, (dále jen „správní řád“) uložil žalobci povinnost uhradit náklady řízení paušální částkou 1 000 Kč.
2. Žalobce se v žalobě zároveň domáhal toho, aby soud zrušil také uvedené rozhodnutí magistrátu a uložil žalovanému povinnost nahradit mu náklady soudního řízení.

Žaloba

3. V žalobě žalobce namítal, že řízení o správním deliktu bylo zahájeno v rozporu s § 125f odst. 4 zákona o silničním provozu, když magistrát zahájil řízení s provozovatelem vozidla, aniž by učinil nezbytné kroky ke zjištění pachatele přestupku. Žalobce na doručenou výzvu magistrátu k úhradě určené částky nereagoval, následně výzvě ke sdělení totožnosti řidiče vozidla žalobce prostřednictvím svého zástupce dne 25. 6. 2015 vyhověl vyjádřením (obsahujícím i adresu bydliště řidiče) doručeným do datové schránky magistrátu (k tomu viz přílohy žaloby: plná moc ze dne 19. 5. 2015, vyjádření žalobce ze dne 25. 6. 2015 a potvrzení z datové schránky) a legitimně očekával, že magistrát tuto osobu předvolá k podání vysvětlení, případně s ní zahájí řízení o přestupku. Magistrát však vyjádření k osobě řidiče zcela ignoroval a namísto zaslání výzvy k podání vysvětlení této osobě zahájil řízení o správním deliktu žalobce. Řízení tak bylo zahájeno nezákonně, v důsledku čehož je celé řízení stiženo zásadní vadou.
4. Podle žalobce ho postup magistrátu, který před vydáním rozhodnutí nenařídil ústní jednání, při němž by bylo provedeno dokazování za osobní účasti žalobce, zkrátil na jeho právu podle čl. 6 odst. 1 a odst. 3 písm. c) Evropské úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod, jakož i podle čl. 38 odst. 2 Listiny základních práv a svobod. Žalobce uvedl, že má právo na to, aby věc byla projednána v jeho přítomnosti a aby se mohl vyjádřit ke všem prováděným důkazům. Podle žalobce má obviněný ze správního deliktu obdobná práva jako obviněný z přestupku nebo trestného činu, neboť obvinění ze

Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

správního deliktu provozovatele vozidla spadá do pojmu trestních obvinění. V takovém případě je nutné v analogii s ustanovením § 2 odst. 11 zákona č. 141/1961 Sb., trestní řád, ve znění pozdějších předpisů, a s § 74 odst. 1 zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů, (dále jen „zákon o přestupcích“) konat ústní jednání a aplikovat čl. 6 odst. 1 Evropské úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod. K tomu odkázal na rozsudek zdejšího soudu sp. zn. 15 A 14/2015, rozsudek Krajského soudu v Hradci Králové sp. zn. 30 A 56/2014 a rozsudek Nejvyššího správního soudu sp. zn. 9 As 139/2015. Nenařízení jednání označil žalobce za zásadní pochybení, neboť provozovatel vozidla, který nese objektivní odpovědnost, nemůže předkládat žádná skutková tvrzení, protože na místě spáchání přestupku zpravidla nebyl, a tedy může vycházet toliko z prováděných důkazů.

5. I kdyby magistrát seznal, že nebylo nezbytné nařizovat ústní jednání, měl podle žalobce provést dokazování za jeho osobní účasti. Žalobce zdůraznil, že rozhodnutí musí být podle § 50 odst. 1 správního řádu podloženo důkazy, jinak je nezákonné. Pokud bylo rozhodnutí opřeno o důkaz provedený bez přítomnosti žalobce, byl krácen na svém právu na spravedlivé řízení. Podle žalobce porušily správní orgány zásadu bezprostřednosti, když prováděly dokazování v jeho nepřítomnosti. Dodal, že podle § 51 odst. 2 správního řádu měl právo být vyzooměn o možnosti účastnit se dokazování mimo ústní jednání. K tomu odkázal na rozsudek Krajského soudu v Plzni sp. zn. 57 A 51/2014, podle kterého nelze akceptovat výklad, že by dokazování bylo možné nahradit výzvou a poučením podle § 36 odst. 3 správního řádu. Podle žalobce ve spisu absentuje jakýkoli protokol o provedeném dokazování. Žalobce tak měl za to, že magistrát vůbec dokazování neprováděl, tudíž jednal v rozporu s § 51 a násl. správního řádu. Poznamenal, že objektivní odpovědnost nelze vnímat tak, že není zapotřebí nic dokazovat. Naopak, v řízení o správním deliktu provozovatele vozidla je nutné důkladně zjistit skutkový stav a prokázat, zda se jedná, či nejedná o přestupek.
6. Dále žalobce namítal, že správní orgány nijak neprokázaly, že by řidič vozidla skutečně parkoval v působnosti dopravní značky B 28. Tato skutečnost vyplývá pouze z úředního záznamu, který nemůže být považován za důkazní prostředek, v této souvislosti citoval rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 1. 2009, sp. zn. 1 As 96/2008. Taktéž poukázal na skutečnost, že ani fotografie z místa spáchání údajného přestupku obsažené ve spisovém materiálu nezachycují jakékoliv protiprávní jednání řidiče a odkázal na rozsudek Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 25. 2. 2016, sp. zn. 30 A 80/2015.
7. Namítal také, že správní delikt provozovatele vozidla je již promlčen. Podle žalobce správní řád ani zákon o silničním provozu nestanoví lhůtu k projednání tohoto deliktu, který musí vykazovat znaky přestupku (srov. § 125f odst. 2 zákona o silničním provozu), avšak po uplynutí roční lhůty tyto znaky vykazovat nemůže, neboť jediným znakem přestupku po jednom roce od jeho spáchání je jeho neprojednatelnost. K tomu žalobce odkázal na metodiku Ministerstva dopravy č. j. 8/2013-160/OST/5 a podotkl, že legitimně očekával, že žalovaný řízení zastaví, a proto napadené rozhodnutí pokládá za překvapivé. Pokud existuje veřejně dostupná metodika Ministerstva dopravy, která je stále účinná, je podle žalobce v rozporu s principem právní jistoty, pokud správní orgány rozhodují v rozporu s tímto pokynem nadřízeného orgánu.

Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

8. Závěrem žalobce namítl, že samotná skutková podstata správního deliktu provozovatele vozidla a především pak povinnost stanovená v § 10 odst. 3 zákona o silničním provozu je v rozporu s Ústavou České republiky, ústavními principy a základními právy. Akcentoval, že uvedené ustanovení zakotvuje presumpci odpovědnosti provozovatele vozidla za jednání řidiče při užití vozidla, jehož je provozovatelem, a obsahuje tak pravidlo vyžadující nesporné chování, neboť provozovatel vozidla zpravidla není chopen ovlivnit chování řidiče, tedy zajistit, aby při užití vozidla na pozemních komunikacích byly dodržovány povinnosti řidiče a pravidla provozu na pozemních komunikacích stanovená zákonem o silničním provozu.

Vyjádření žalovaného k žalobě

9. Žalovaný k výzvě soudu předložil správní spis a písemné vyjádření k žalobě, v němž navrhl její zamítnutí pro nedůvodnost. K námitce nezákonného zahájení řízení o správním deliktu provozovatele vozidla magistrátem, bez provedení nezbytných kroků ke zjištění pachatele přestupku, a ignorování vyjádření žalobce ze dne 25. 6. 2015 k osobě řidiče prokazatelně doručeného žalovanému předdeslal, že správní spis právě zmíněné vyjádření neobsahuje, a tudíž žalovaný o jeho existenci dosud nevěděl. Rekapituloval kroky magistrátu předcházející zahájení řízení o správním deliktu, když uvedl, že nebyla známa totožnost řidiče, magistrát proto vyzval žalobce k úhradě určené částky nebo ke sdělení totožnosti řidiče vozidla v době spáchání přestupku (písemnost byla žalobci doručena dne 13. 5. 2015) ve lhůtě 15 dnů, včetně poučení o běhu lhůty a následcích nevyhovění výzvě. Navíc magistrát opětovně požádal žalobce o sdělení údajů o řidiči v další lhůtě 8 dnů i žádostí doručenou žalobci náhradním způsobem - vložením do schránky dne 16. 6. 2015. Pokud by žalobce magistrátu skutečně doručil shora specifikované vyjádření obsahující údaje o totožnosti řidiče, nedodržel lhůtu správním orgánem určenou. Námitku legitimního očekávání zahájení řízení o přestupku tak nelze mít za opodstatněnou.
10. Žalovaný k námitce absence ústního jednání a dokazování uvedl, že v předmětném řízení není nařízení ústního jednání povinné, jak plyne z ustanovení § 49 odst. 1 správního řádu. Zdůraznil, že konání ústního jednání není nutné, neboť jde o řízení vedené o objektivní odpovědnosti provozovatele vozidla, kde se zavinění neprokazuje. Pokud sám žalobce v žalobě konstatoval, že provozovatel nemůže předkládat žádná skutková tvrzení, jelikož na místě spáchání přestupku zpravidla nebyl, postrádá logiku důvod, proč ústní jednání nařizovat.
11. Provádění ústního jednání k prokazování objektivní odpovědnosti žalobce se žalovanému jeví jako neekonomické a neefektivní. Zákonodárce zcela jistě nezamýšlel v řízení o správním deliktu postavit provozovatele vozidla do role obviněného, včetně analogického použití trestněprávních předpisů. Žalobce byl v citované výzvě magistrátu informován o tom, že s jeho vozidlem bylo nakládáno protiprávně a za jakých okolností. Veškeré důkazní materiály jsou chronologicky žurnalizovány ve správním spise a je zřejmé, z jakých důkazů správní orgány vycházely. Dále žalovaný připomenul, že žalobci nebyla nikterak upřena možnost seznámit se s důkazy, vyjádřit se k nim (viz výzva k seznámení se s podklady ze dne 8. 12. 2015 na čl. 6 správního spisu) a navrhnout jejich doplnění. Žalobce žádné z právě jmenovaných procesních práv nevyužil, nadto byl v celém řízení zastoupen společností FLEET Control, s. r. o., která je ostříleným matadorem v zastupování v řízeních o přestupcích a správních deliktech v dopravě.

Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

12. Rovněž námitku, že magistrát neprokázal, že by řidič vozidla zaparkoval v působnosti dopravní značky B 28, neboť toto je zřejmé pouze z úředního záznamu, považoval žalovaný za nedůvodnou, když tato skutečnost zcela jasně plyne z pořízené fotodokumentace. Žalovaný podotkl, že tuto námitku vznesl žalobce poprvé až v žalobě, ačkoliv tak mohl učinit již v průběhu správního řízení.
13. Stran námitky promlčení žalovaný poukázal na to, že ustanovení § 125e odst. 3 zákona o silničním provozu stanoví, že odpovědnost právnické osoby za správní delikt zaniká, jestliže o něm příslušný orgán nezahájil řízení do 2 let ode dne, kdy se o něm dozvěděl, nejpozději však do 4 let ode dne, kdy byl spáchán. Podle odstavce 5 téhož ustanovení platí, že na odpovědnost za jednání, k němuž došlo při podnikání fyzické osoby nebo v přímé souvislosti s ním, se vztahují ustanovení zákona o odpovědnosti a postihu právnické osoby; obdobně to platí pro odpovědnost fyzické osoby za správní delikt dle § 125f zákona o silničním provozu. Správní delikt žalobce tudíž promlčen být nemůže. Pokud jde o žalobcem zmiňovanou metodiku Ministerstva dopravy České republiky, ta stanoví, že správní delikt nelze projednat, uplynula-li ode dne spáchání projednávaného přestupku doba jednoho roku. V daném případě zahájil správní orgán řízení o deliktu provozovatele dle zákonem stanovené lhůty, přestupek byl odložen a neprojednával se, neběžela tedy ani prekluzivní lhůta dle metodiky.
14. Ohledně žalobcem v obecné rovině tvrzené kolize skutkové podstaty správního deliktu provozovatele vozidla a zejména povinnosti zakotvené v § 10 odst. 3 zákona o silničním provozu s Ústavou České republiky, ústavními principy a základními právy žalovaný podotkl, že uvedené přísluší posuzovat pouze Ústavnímu soudu a potažmo zákonodárci.

Posouzení věci soudem

15. O žalobě soud rozhodl v souladu s § 51 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů, (dále jen „s. ř. s.“) bez jednání, neboť žalobce i žalovaný s tímto postupem výslovně souhlasili.
16. Napadené rozhodnutí žalovaného soud přezkoumal v řízení podle části třetí hlavy druhé prvního dílu s. ř. s., který vychází z dispoziční zásady vyjádřené v § 71 odst. 1 písm. c), písm. d), odst. 2 větě druhé a třetí a v § 75 odst. 2 větě první s. ř. s. Z této zásady vyplývá, že soud přezkoumává zákonnost rozhodnutí správního orgánu pouze v rozsahu, který žalobce uplatnil v žalobě nebo během dvouměsíční lhůty po oznámení napadeného rozhodnutí ve smyslu § 72 odst. 1 věty první s. ř. s. Povinností žalobce je proto tvrdit, že rozhodnutí správního orgánu nebo jeho část odporuje konkrétnímu zákonnému ustanovení, a toto tvrzení zdůvodnit. Nad rámec žalobních bodů musí soud přihlédnout toliko k vadám napadeného rozhodnutí, k nimž je nutno přihlížet bez návrhu nebo které vyvolávají nicotnost napadeného rozhodnutí podle § 76 odst. 2 s. ř. s. Takové nedostatky však v projednávané věci nebyly zjištěny.
17. Na tomto místě soud předesílá, že po přezkoumání skutkového a právního stavu, po prostudování obsahu předloženého správního spisu dospěl k závěru, že žaloba je důvodná.

Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

18. Z předloženého správního spisu soud zjistil následující rozhodné skutečnosti. Magistrát obdržel dne 6. 5. 2015 od Městské policie Most oznámení o podezření ze spáchání přestupku; k tomuto oznámení bylo přiloženo 5 fotografií dokumentujících spáchání přestupku. Lustrací v registru vozidel magistrát zjistil, že provozovatelem vozidla, jehož řidič spáchal přestupek, byl žalobce. Magistrát ho proto výzvou k zaplacení určené částky podle ustanovení § 125h odst. 1 zákona o silničním provozu ze dne 6. 5. 2015 vyzval ve lhůtě patnácti dnů k úhradě určené částky 300 Kč, kterou však žalobce neuhradil. Zároveň žalobce poučil o tom, že ve stanovené patnáctidenní lhůtě mu může sdělit totožnost řidiče uvedeného vozidla s tím, že toto sdělení se považuje za podání vysvětlení. Žádostí o sdělení údajů k osobě ze dne 3. 6. 2015, doručenou žalobci ve smyslu ustanovení § 24 odst. 1 správního řádu, magistrát znovu požádal žalobce o sdělení identifikačních údajů řidiče předmětného vozidla ve lhůtě osmi dnů. Na výzvu ani žádost magistrátu, jak se z původního obsahu správního spisu podává, žalobce nereagoval, a proto magistrát dne 13. 7. 2015 přistoupil k odložení věci ve smyslu ust. § 66 odst. 3 písm. g) zákona o přestupcích, a dne 13. 11. 2015 vydal příkaz, jímž uložil provozovateli uvedeného vozidla pokutu ve výši 1 500 Kč. Dne 27. 11. 2015 podal zmocněnec žalobce proti uvedenému příkazu blanketní odpor a zároveň požádal o sdělení jmen oprávněných úředních osob ve věci, aby mohl případně vznést námitku podjatosti, podání však nebylo opatřeno uznávaným elektronickým podpisem. Dne 2. 12. 2015 doručil zmocněnec žalobce odpor totožného znění podepsaný uznávaným elektronickým podpisem. Výzvou k seznámení se s podklady pro vydání rozhodnutí ze dne 8. 12. 2015 byl žalobce informován o ukončení shromažďování podkladů pro vydání rozhodnutí a byl mu stanoven termín k nahlédnutí do spisu do pěti pracovních dnů ode dne doručení písemnosti v úředních hodinách. Dne 4. 1. 2016 vydal magistrát rozhodnutí č. j. MmM/000755/2016/OSČ-P/PŠ. Proti tomuto rozhodnutí podal žalobce, prostřednictvím svého zmocněnce, dne 22. 1. 2016 blanketní odvolání, které nebylo podepsáno uznávaným elektronickým podpisem. Obecný zmocněnec žalobce byl následně magistrátem vyzván k doplnění odvolání, a to ve lhůtě pěti dnů ode dne doručení výzvy. Dne 27. 1. 2016 podal zmocněnec blanketní odvolání zcela stejného obsahu, tentokrát opatřené uznávaným elektronickým podpisem. Podáním doručeným magistrátu dne 1. 2. 2016 prostřednictvím datové schránky stručně doplnil odvolání o odvolací důvody (krácení práv odvolatele v důsledku nenařízení ústního jednání, neoprávněné zahájení řízení o správním deliktu, když věc měla být řešena v přestupkovém řízení s osobou přestupce správnímu orgánu známou). Dne 2. 6. 2016 vydal žalovaný napadené rozhodnutí, které nabylo právní moci dne 6. 6. 2016.
19. Na základě požadavku soudu byl správní spis doplněn o následující písemnosti v původním spise nežurnalizované, z nichž byly zjištěny tyto relevantní skutečnosti: plnou mocí ze dne 19. 5. 2015 zmocnil žalobce k zastupování ve správním řízení společnost FLEET Control, s. r. o. Vyjádření žalobce ze dne 25. 6. 2015, učiněné prostřednictvím zmocněnce adresované magistrátu, obsahuje sdělení označeného řidiče (L. Y., narozený „X“, „X“) v reakci na výzvu podle § 125h odst. 1 zákona o silničním provozu ze dne 6. 5. 2015. Protokol o výsledku ověření datové zprávy prokazuje, že zpráva obsahující obě uvedené přílohy byla doručena do datové schránky magistrátu dne 25. 6. 2015. Z těchto listin tedy vyplývá, že žalobce na výzvu magistrátu označil osobu řidiče, magistrát však toto sdělení ignoroval a v procesním postupu na to nereagoval.
15. Soud shledal důvodnou námitku žalobce, že magistrát zahájil řízení o správním deliktu provozovatele vozidla, aniž by učinil nezbytné kroky ke zjištění pachatele přestupku. Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

Magistrát naprosto ignoroval označení osoby řidiče učiněné žalobcem.

16. Dle § 125f odst. 1 zákona o silničním provozu se *právnícká nebo fyzická osoba dopustí správního deliktu tím, že jako provozovatel vozidla v rozporu s ust. § 10 nezajistí, aby při užití vozidla na pozemní komunikaci byly dodržovány povinnosti řidiče a pravidla provozu na pozemních komunikacích stanovená tímto zákonem.*
17. Dle § 125f odst. 4 písm. a) zákona o silničním provozu *obecní úřad obce s rozšířenou působností správní delikt podle odstavce 1 projedná, pouze pokud učinil nezbytné kroky ke zjištění pachatele přestupku, nezahájil řízení o přestupku a věc odložil, protože nezjistil skutečnosti odůvodňující zahájení řízení proti určité osobě.*
18. Podle § 125g odst. 1 téhož zákona, *je-li zahájeno řízení o uložení pokuty za správní delikt podle § 125f, nelze již zahájit řízení o přestupku pro stejné porušení povinností řidiče nebo pravidel provozu na pozemních komunikacích. Řízení o přestupku lze zahájit, pokud se provozovatel vozidla zproští odpovědnosti za správní delikt podle § 125f odst. 5.*
19. Dle § 125h odst. 1 téhož zákona *obecní úřad obce s rozšířenou působností bezodkladně po zjištění nebo oznámení přestupku vyzve provozovatele vozidla, s nímž došlo ke spáchání přestupku, k uhrazení určené částky, pokud jsou splněny podmínky podle § 125f odst. 2, totožnost řidiče vozidla není známa nebo není zřejmá z podkladu pro zahájení řízení o přestupku a porušení je možné projednat uložení pokuty v blokovém řízení. Dle odst. 5 citovaného ustanovení platí, že je-li určená částka uhrazena nejpozději v den splatnosti, obecní úřad obce s rozšířenou působností věc odloží. V opačném případě obecní úřad s rozšířenou působností pokračuje v šetření přestupku. O tomto postupu poučí obecní úřad obce s rozšířenou působností provozovatele vozidla ve výzvě podle odstavce 1. Dle odstavce 6 citovaného ustanovení platí, že neuhradí-li provozovatel vozidla určenou částku, může obecnímu úřadu obce s rozšířenou působností, který jej vyzval k uhrazení určené částky, písemně sdělit údaje o totožnosti řidiče vozidla v době spáchání přestupku. Toto sdělení se považuje za podání vysvětlení. O tomto postupu poučí obecní úřad obce s rozšířenou působností provozovatele vozidla ve výzvě podle odstavce 1.*
20. Ze shora uvedené právní úpravy tak vyplývá, že pro možnost vést řízení o správním deliktu provozovatele vozidla subsidiárně namísto řízení o přestupku řidiče daného vozidla je nutno splnit několik podmínek, které vyčerpávajícím způsobem shrnul Ústavní soud ve svém nálezu ze dne 16. 5. 2018, sp. zn. Pl ÚS 15/16, dostupném na <http://nalus.usoud.cz>. V něm Ústavní soud konstatoval, že „je třeba rozlišovat mezi obecnou povinností provozovatele vozidla podle § 10 odst. 3 zákona o silničním provozu a mezi jeho odpovědností za na tuto povinnost navazující správní delikt podle § 125f odst. 1 zákona o silničním provozu, která ovšem nevzniká bez dalšího, nýbrž je vázána na splnění dalších podmínek. Provozovatel vozidla odpovídá za správní delikt v případě, že porušení povinností řidiče nebo pravidel provozu na pozemních komunikacích vykazuje znaky přestupku podle zákona o silničním provozu [§ 125f odst. 2 písm. b)] a nebyla při něm spáchána dopravní nehoda [§ 125f odst. 2 písm. c)]. [...] Další omezení odpovědnosti vyplývá fakticky ze zvláštní procesní úpravy, kterou zákon o silničním provozu stanoví pro ‚projednání správního deliktu provozovatele vozidla‘ (§ 125f odst. 4), respektive pro zahájení ‚řízení o uložení pokuty za správní delikt podle § 125f‘ (§ 125g odst. 1). Obecní úřad obce s rozšířenou působností vede šetření, kdo se jako řidič vozidla dopustil jednání, které vykazuje znaky přestupku. Pokud je mu osoba řidiče známá nebo je

Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

zřejmá z podkladů pro zahájení řízení o přestupku (§ 125h odst. 1 písm. b)), pak toto řízení proti ní zahájí. V opačném případě pokračuje v šetření přestupku s tím, že je-li možné jej projednat v blokovém řízení (§ 125h odst. 1 písm. c)), zašle provozovateli vozidla výzvu k uhrazení částky odpovídající pokutě udělené v blokovém řízení, a to do 15 dnů ode dne jejího doručení (§ 125h odst. 3). Provozovatel vozidla na ni může v této lhůtě zareagovat dvěma způsoby, o nichž musí být, stejně jak o následcích marného uplynutí této lhůty, náležitě poučen. Především může tuto částku zaplatit nejpozději v den splatnosti. Obecní úřad obce s rozšířenou působností věc následně z tohoto důvodu odloží (§ 125h odst. 5), což znamená, že k zahájení řízení o přestupku nedojde. Místo toho ale může provozovatel vozidla rovněž sdělit údaje o totožnosti řidiče vozidla v době spáchání přestupku (§ 125h odst. 6). V případě, že učinil toto sdělení, nebo jej ani neučinil ani nezaplatil určenou částku, obecní úřad obce s rozšířenou působností pokračuje v šetření přestupku. Obecní úřad obce s rozšířenou působností poté, co učinil nezbytné kroky ke zjištění pachatele přestupku, vyhodnotí skutečnosti zjištěné v rámci šetření. Následně buď zahájí řízení o přestupku proti určité osobě, nebo věc odloží, protože nezjistil skutečnosti odůvodňující zahájení takového řízení. V posléze uvedeném případě zahájí řízení o správním deliktu provozovatele vozidla (§ 125f odst. 4 písm. a)). Toto řízení zahájí i tehdy, jestliže bylo řízení o přestupku zastaveno, protože obviněnému z přestupu nebylo spáchání skutku prokázáno (§ 125f odst. 4 písm. b)). Je-li řízení o správním deliktu provozovatele vozidla zahájeno, pak již nelze zahájit řízení o přestupku pro stejné porušení povinnosti řidiče nebo pravidel provozu na pozemních komunikacích. To neplatí, pokud se provozovatel vozidla zproští odpovědnosti z některého z důvodů uvedených v 125f odst. 5 zákona o silničním provozu (§ 125g odst. 1). Jsou-li splněny výše uvedené podmínky projednání správního deliktu provozovatele vozidla (§ 125f odst. 4), obecní úřad obce s rozšířenou působností jej projedná a rozhodne o tom, zda se jej provozovatel vozidla dopustil. Za správní delikt se uloží pokuta, pro jejíž určení se použije rozmezí pokuty za přestupek, jehož znaky porušení pravidel provozu na pozemních komunikacích vykazuje; pokuta však nepřevyší 10 000 Kč (§ 125f odst. 3).“

21. Předně soud zdůrazňuje, že zásadní pochybení magistrátu spatřuje v tom, že řízení o správním deliktu nemělo být zahájeno, resp. bylo zahájeno předčasně, pro nesplnění podmínek vymezených v ustanovení § 125f odst. 4 písm. a) zákona o silničním provozu. Magistrát neučinil nezbytné kroky ke zjištění pachatele přestupku a přestupek odložil, ačkoli nebyl naplněn zákonný požadavek absence zjištění skutečností odůvodňujících zahájení řízení proti určité osobě. V projednávané věci měl magistrát vyjádření žalobce obsahující označení osoby řidiče a plnou moc k zastupování ve správním řízení doručené mu do datové schránky předně řádně založit do spisu a následně reflektovat jeho obsah ve svém postupu – předvolat oznámeného řidiče k podání vysvětlení podle § 60 zákona o přestupcích a podle výsledků provedeného šetření buď přistoupit k zahájení přestupkového řízení proti řidiči, nebo k odložení přestupku dle § 66 odst. 3 písm. g) zákona o přestupcích, a teprve poté k zahájení řízení o správním deliktu žalobce.
22. Skutečnost, že uvedené písemnosti nebyly součástí spisové dokumentace, ověřená ze soudem vyžádaného vyjádření magistrátu ze dne 21. 2. 2019, plyne i ze spisového přehledu správního spisu a výslovně ji (poprvé !) zmínil, i žalovaný v rámci svého vyjádření k žalobě (viz strana 2 bod III. třetí odstavec in fine). Pokud žalovaný hypoteticky připustil, že vyjádření žalobce ze dne 25. 6. 2015 bylo magistrátu doručeno, a argumentoval, že žalobce nedodržel lhůtu správním orgánem určenou, je třeba k tomu uvést, že lhůta stanovená podle ustanovení § 125h odst. 6 ve spojení s odst. 3 zákona o silničním provozu nemá prekluzivní (propadný) charakter. Pokud magistrát obdržel Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

písemné podání sdělující údaje o totožnosti řidiče vozidla v době spáchání přestupku po uplynutí předmětné lhůty, avšak dříve, než věc přestupku odložil, byl povinen se takovým podáním zabývat a promítnout je do svého dalšího postupu, tj. předvolat označeného řidiče k podání vysvětlení podle § 60 odst. 1 zákona o přestupcích.

23. Řízení o správním deliktu žalobce je tedy zatíženo vadou spočívající v tom, že magistrát podle § 66 odst. 3 písm. g) zákona o přestupcích odložil přestupek s tím, že do šedesáti dnů ode dne, kdy se o přestupku dozvěděl, nezjistil skutečnosti odůvodňující zahájení řízení proti určité osobě, ačkoli pro tento procesní postup nebyly splněny podmínky, neboť žalobce jako provozovatel motorového vozidla označil řidiče předmětného vozidla, který měl dopravní přestupek spáchat. Soud je přesvědčen o tom, že v dané věci nelze hovořit o nepodstatné vadě řízení, která by neměla vliv na zákonnost rozhodnutí správních orgánů.
24. Shora popsaná procesní vada je důvodem, pro který soud přistupuje ke zrušení rozhodnutí správních orgánů. Za této situace považuje soud za nadbytečné se zabývat dalšími námitkami žalobce, neboť jejich hodnocení nemůže mít žádný vliv na výše uvedené závěry soudu.
25. S ohledem na skutečnost, že magistrát porušil povinnost projednat předmětný správní delikt provozovatele vozidla teprve tehdy, když přes veškeré úsilí, které od něj lze důvodně očekávat v souladu s principy dobré správy, nezjistil skutečnosti odůvodňující zahájení řízení proti určité osobě a věc odložil podle § 66 odst. 3 písm. g) zákona o přestupcích, skutkový stav, který vzaly správní orgány za základ napadeného rozhodnutí, je v rozporu se spisy, shledal soud žalobu důvodnou a napadené rozhodnutí žalovaného podle § 76 odst. 1 písm. b) s. ř. s. pro vady řízení zrušil. Jelikož je primárně uvedenou vadou stíženo řízení před magistrátem, zrušil soud ve smyslu § 78 odst. 3 s. ř. s. i rozhodnutí magistrátu. Zároveň soud podle § 78 odst. 4 s. ř. s. rozhodl o vrácení věci žalovanému k dalšímu řízení, v němž je ve smyslu ustanovení § 78 odst. 5 s. ř. s. vázán výše uvedenými závěry soudu.
26. Protože žalobce měl ve věci plný úspěch, soud podle § 60 odst. 1 věty první s. ř. s. uložil žalovanému zaplatit mu do třiceti dnů od právní moci tohoto rozsudku náhradu důvodně vynaložených nákladů řízení o žalobě v celkové výši 11 228 Kč. Náhrada se skládá ze zaplaceného soudního poplatku 3 000 Kč, z částky 6 200 Kč za dva úkony právní služby právního zástupce žalobce po 3 100 Kč podle § 7, § 9 odst. 4 písm. d) a § 11 vyhlášky Ministerstva spravedlnosti č. 177/1996 Sb., advokátní tarif, ve znění pozdějších předpisů, dále jen „advokátní tarif“ [převzetí a příprava zastoupení – § 11 odst. 1 písm. a), podání žaloby – § 11 odst. 1 písm. d)], z částky 600 Kč jako náhrady hotových výdajů advokáta [dva režijní paušály po 300 Kč podle § 13 odst. 1 a 3 advokátního tarifu] a z částky 1 428 Kč představující 21 % DPH, kterou byl advokát podle zvláštního právního předpisu povinen odvést z vyčíslené odměny za zastupování a náhrady hotových výdajů.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat **kasační stížnost** ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního

Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

soudu, sídlem Moravské náměstí 611/6, 657 40 Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti **musí** být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Ústí nad Labem 12. března 2019

JUDr. Markéta Lehká, Ph.D., v. r.
předsedkyně senátu

Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.